

Iepriekšējā nedēļā Liepājas RAS vides inženiere un Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) pilota projekta “Tesla Lab.” eksperte Liene Jākobsone bija Itālijā, lai iepazītu aprites cikla veicināšanas principus attiecībā uz preču atkārtotu lietošanu un atjaunošanu. Vizīte notika Eiropas Savienības Interreg Europe transnacionālās sadarbības programmas projekta “OptiWaMag” Pilota aktivitātes “Tesla Lab.” ietvaros, un tajā piedalījās arī Latvijas Atkritumu saimniecības asociācijas (LASA) valdes locekle un RTU projekta eksperte Rūta Bendere un LASA eksperte Dace Āriņa. Šo Interreg projektu Latvijā pārstāv RTU Būvuzņēmējdarbības un nekustamā īpašuma ekonomikas institūts.

European Union
European Regional
Development Fund

Komandējums ļāva apzināt Itālijas praksi aprites ekonomikas veicināšanai, lai novērstu atkritumu radīšanu un veicinātu preču atkārtotu lietošanu.

Itālijas Emīlijas Romanjas reģionā veiksmīgi ieviests projekts “Change the ending!” jeb “Izmaini galamērķi!”, kas paredzēts lietošanai derīgu sadzīves preču, tajā skaitā mēbeļu atgriešanai aprītē, nodrošinot speciālu konteineru sadzīves atkritumu šķirošanas laukumos vai piedāvājot preču savākšanu dzīvesvietā. Projekts veiksmīgi darbojas jau 7 gadus un ir ieviests jau gandrīz 80 pašvaldībās, gadā savācot ap 700 tonnu dažādu sadzīves preču.

Itālijā tika apskatīts šķirotu atkritumu pieņemšanas laukumā speciāli izvietots kontainers ar nosaukumu “Izmaini galamērķi!”, kurā personāls ievieto un īslaicīgi uzglabā iedzīvotāju atvestās lietošanai derīgās preces, kas tālāk tiek nodotas nevalstiskajām organizācijām, kas nodarbojas ar labdarību vai šādu preču tirdzniecību specializētos veikalos. Vizītes ietvaros tika apmeklēti arī divi dažādi lietoto preču veikaliņi, kuros tirgo tikai iedzīvotāju ziedotās vai caur savākšanas pakalpojumu iegūtās sadzīves preces. Ieņēmumus organizācijas izlieto savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai, kas ļauj tiem būt pašpietiekamiem un papildu līdzekļus novirzīt labdarības mērķiem. Šādām organizācijām jābūt ar sociālo funkciju, sniedzot palīdzību trūcīgajiem vai nodarbinot personas ar īpašām vajadzībām, bet veikalu izveidošanai svarīgi nodrošināt plašas telpas – vismaz

1500 m² platībā. Abos veikalos preces bija sagrupētas atbilstoši to veidam, funkcijai vai lietošanas mērķim.

Itāļu pieredze būs ļoti noderīga Liepājas RAS uzsāktā Krāmu kambara darbības uzlabošanai, kurā notiek sadzīvē derīgu preču apmaiņa un nelieli labošanas darbi,

ja tādi nepieciešami. Salīdzinājumā ar Itālijas “Izmaini galamērķi!” lietoto preču glabātuvī, kas nav publiski pieejama, atkritumu poligonā “Ķīvītes” izvietotais kontainers ir brīvi pieejams iedzīvotājiem, un mantu apmaiņa notiek jau uz vietas šķirošanas laukumā.